

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 16. novembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie –
Článok 50 ZEÚ – Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska
z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu – Článok 217 ZFEÚ –
Dohoda o obchode a spolupráci so Spojeným kráľovstvom – Protokol (č. 21) o postavení
Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti –
Justičná spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač –
Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Prechodné zachovanie režimu európskeho zatykača vo
vzťahu k Spojenému kráľovstvu na základe dohody o vystúpení – Uplatnenie ustanovení
o mechanizme odovzdávania osôb zavedenom v dohode o obchode a spolupráci so Spojeným
kráľovstvom na európsky zatykač – Režimy záväzné pre Írsko“

Vo veci C-479/21 PPU,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný
rozhodnutím Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko) z 30. júla 2021 a doručený Súdnemu dvoru
3. augusta 2021, v rámci konaní o výkone európskych zatykačov vydaných proti

SN,

SD

za účasti:

Governor of Cloverhill Prison,

Írsko,

Attorney General,

Governor of Mountjoy prison,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda L. Bay Larsen, predsedovia komôr A. Arabadžiev,
E. Regan, I. Jarukaitis, N. Jääskinen, I. Ziemele a J. Passer, sudcovia Ilešič, J.–C. Bonichot,
M. Safjan (spravodajca), F. Biltgen, N. Piçarra, L. S. Rossi a N. Wahl,

generálna advokátka: J. Kokott,

* Jazyk konania: angličtina.

tajomníčka: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. septembra 2021,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- SN, v zastúpení: M. Hanahoe a R. Purcell, solicitors, S. Guerin, C. Donnelly, SC, M. Lynam a S. Brittain, barristers,
- SD, v zastúpení: C. Mulholland, solicitor, S. Guerin, C. Donnelly, SC, M. Lynam, S. Brittain, barristers, a E. Walker, BL,
- Írsko, v zastúpení: P. Gallagher, A. Morrissey a C. McMahon, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Gray, R. Kennedy, SC, A. Carroll, L. Masterson a H. Godfrey, BL,
- Dánske kráľovstvo, v zastúpení: L. Teilgård, splnomocnená zástupkyňa,
- Rada Európskej únie, v zastúpení: A. Štefánuč, K. Plešniak, A. Antoniadis, a J. Ciantar, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: H. Leupold, L. Baumgart a H. Krämer, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní z 9. novembra 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 50 ZEÚ, článku 217 ZFEÚ, Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, pripojeného k Zmluvám EÚ a FEÚ [ďalej len „protokol (č. 21)“], Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 2020, s. 7; ďalej len „dohoda o vystúpení“), ako aj Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (Ú. v. EÚ L 149, 2021, s. 10; ďalej len „DOS“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci výkonu dvoch európskych zatykačov v Írsku, a to európskych zatykačov, ktoré vydali súdne orgány Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska na pána SD na účely výkonu trestnej sankcie a na pána SN na účely trestného stíhania.

Právny rámec

Právo Únie

Zmluvy

3 Článok 50 ZEÚ stanovuje:

„1. Každý členský štát sa môže rozhodnúť vystúpiť z Únie v súlade so svojimi ústavnými požiadavkami.

2. Členský štát, ktorý sa rozhodne vystúpiť, oznámi svoj úmysel Európskej rade. V zmysle usmernení Európskej rady Únia dojedná a uzavrie s takým štátom dohodu, ktorá ustanoví spôsob jeho vystúpenia, pričom zohľadní rámec jeho budúcich vzťahov s Úniou. Táto dohoda sa dojedná v súlade s článkom 218 ods. 3 [ZFEÚ]. Uzatvára ju v mene Únie Rada, ktorá sa uznáša kvalifikovanou väčšinou po udelení súhlasu Európskeho parlamentu.

3. Zmluvy sa prestanú vzťahovať na dotknutý členský štát odo dňa nadobudnutia platnosti dohody o vystúpení alebo v prípade, ak sa tak nestane, dva roky po oznámení uvedenom v odseku 2, pokiaľ Európska rada jednomyseľne nerozhodne o predĺžení tejto lehoty po dohode s dotknutým členským štátom.

4. Na účely odsekov 2 a 3 sa člen Európskej rady alebo Rady, ktorý zastupuje vystupujúci členský štát, nezúčastňuje na rokovaní alebo rozhodnutiach Rady alebo Európskej rady, ktoré sa ho týkajú.

Kvalifikovaná väčšina je vymedzená v súlade s článkom 238 ods. 3 písm. b) [ZFEÚ].

5. Ak štát, ktorý vystúpil z Únie, opätovne požiadava o prístupenie, takáto žiadosť podlieha postupu uvedenému v článku 49.“

4 Článok 82 ZFEÚ, ktorý je súčasťou hlavy V týkajúcej sa „priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“ (ďalej len „PSBS“) v tretej časti tejto Zmluvy, v odseku 1 stanovuje:

„Justičná spolupráca v trestných veciach v Únii je založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a iných justičných rozhodnutí a zahŕňa aproximáciu zákonov a iných právnych predpisov členských štátov v oblastiach uvedených v odseku 2 a článku 83.

Európsky parlament a Rada prijímú v súlade s riadnym legislatívnym postupom opatrenia zamerané na:

...

d) uľahčovanie spolupráce medzi justičnými orgánmi alebo rovnocennými orgánmi členských štátov v rámci trestného stíhania a výkonu rozhodnutí.“

- 5 Článok 217 ZFEÚ, ktorý je súčasťou hlavy V týkajúcej sa „medzinárodných dohôd“ v piatej časti Zmluvy, ktorá sa zas týka vonkajšej činnosti Únie, znie takto:

„Únia môže uzavrieť s jedným alebo s viacerými tretími krajinami alebo s medzinárodnými organizáciami dohody o pridružení, ktoré stanovujú vzájomné práva a povinnosti, spoločné postupy a osobitné postupy.“

Protokol (č. 21)

- 6 Článok 1 protokolu (č. 21) stanovuje:

„V závislosti na článku 3 sa Spojené kráľovstvo a Írsko nepodieľajú na prijímaní navrhovaných opatrení Radou podľa tretej časti hlavy V [ZFEÚ]. Jednomyseľnosť členov Rady je, s výnimkou zástupcov vlád Spojeného kráľovstva a Írska, nevyhnutná pre rozhodnutia Rady, ktoré musia byť prijaté jednomyseľne.

Na účely tohto článku je kvalifikovaná väčšina vymedzená v súlade s článkom 238 ods. 3 [ZFEÚ].“

- 7 Článok 2 tohto protokolu stanovuje:

„V dôsledku článku 1 a v závislosti na článkoch 3, 4 a 6 nebude žiadne z ustanovení tretej časti hlavy V Zmluvy [FEÚ], žiadne opatrenie prijaté podľa tejto hlavy, žiadne ustanovenie akejkoľvek medzinárodnej dohody uzatvorenej Úniou podľa tejto hlavy, a žiadne rozhodnutie Súdneho dvora o výklade akéhokoľvek takého ustanovenia alebo opatrenia, záväzné alebo uplatniteľné pre Spojené kráľovstvo alebo Írsko; žiadne takéto ustanovenie, opatrenie alebo rozhodnutie neovplyvní žiadnym spôsobom právomoci, práva a záväzky týchto štátov; taktiež žiadne takéto ustanovenie, opatrenie alebo rozhodnutie neovplyvní žiadnym spôsobom *acquis communautaire* ani *acquis* Únie, ani nebude tvoriť súčasť práva Únie tak, ako sa uplatňujú na Spojené kráľovstvo alebo Írsko.“

- 8 Článok 3 ods. 1 prvý pododsek protokolu znie takto:

„Spojené kráľovstvo alebo Írsko môžu písomne upovedomiť predsedu Rady do troch mesiacov od predloženia návrhu alebo podnetu Rade podľa tretej časti hlavy V Zmluvy [FEÚ], že si želajú podieľať sa na prijatí alebo uplatňovaní akéhokoľvek navrhovaného opatrenia, následne po čom má štát právo tak urobiť.“

- 9 Článok 4a tohto protokolu stanovuje:

„1. Ustanovenia tohto protokolu sa v prípade Spojeného kráľovstva a Írska vzťahujú tiež na opatrenia navrhnuté alebo prijaté podľa tretej časti hlavy V Zmluvy [FEÚ], ktorými sa menia a dopĺňajú existujúce opatrenia, ktorými sú viazané.

2. Avšak v prípadoch, keď Rada na návrh Komisie rozhodne, že v dôsledku neúčasti Spojeného kráľovstva alebo Írska na zmenenej a doplnenej verzii existujúceho opatrenia sa uplatňovanie tohto opatrenia pre ostatné členské štáty alebo Úniu stáva nefunkčným, môže ich vyzvať, aby zaslali oznámenie podľa článku 3 alebo 4. Na účely článku 3 začína odo dňa rozhodnutia Rady plynúť nová lehota dvoch mesiacov.

...“

10 Článok 6 protokolu (č. 21) znie takto:

„Ak je v prípadoch uvedených v tomto protokole Spojené kráľovstvo alebo Írsko viazané opatrením prijatým Radou podľa tretej časti hlavy V Zmluvy [FEÚ], uplatňujú sa príslušné ustanovenia zmlúv na tento štát vo vzťahu k tomuto opatreniu.“

Dohoda o vystúpení

11 Článok 62 dohody o vystúpení patrí do jej tretej časti, ktorá obsahuje „ustanovenia týkajúce sa odlúčenia“, a je nazvaný „Prebiehajúce postupy justičnej spolupráce v trestných veciach. Tento článok v odseku 1 stanovuje:

„V Spojenom kráľovstve, ako aj v členských štátoch sa v situáciách, ktoré sa týkajú Spojeného kráľovstva, uplatňujú tieto akty takto:

...

b) rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV [z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34)] sa uplatňuje vo vzťahu k európskym zatykačom, ak bola vyžiadaná osoba zatknutá pred skončením prechodného obdobia na účely výkonu európskeho zatykača, bez ohľadu na rozhodnutie vykonávajúceho súdneho orgánu o tom, či vyžiadaná osoba má zostať vo väzbe alebo má byť dočasne prepustená;

...“

12 Článok 126 tejto dohody, ktorý je súčasťou jej štvrtej časti týkajúcej sa „prechodu“ a je nazvaný „Prechodné obdobie“, stanovuje:

„Uplatňuje sa prechodné alebo implementačné obdobie, ktoré sa začne dátumom nadobudnutia platnosti tejto dohody a skončí sa 31. decembra 2020.“

13 Článok 127 uvedenej dohody, nazvaný „Rozsah pôsobnosti prechodu“, ktorý sa nachádza v štvrtej časti tejto dohody, stanovuje:

„1. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, právo Únie sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve počas prechodného obdobia.

...

6. Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, počas prechodného obdobia sa každý odkaz na členské štáty v práve Únie uplatniteľnom podľa odseku 1 vrátane práva Únie vykonávaného a uplatňovaného členskými štátmi chápe ako odkaz zahŕňajúci Spojené kráľovstvo.

...“

- 14 Článok 185 tejto dohody, ktorý sa nachádza v jej šiestej časti obsahujúcej „inštitucionálne a záverečné ustanovenia“ a je nazvaný „Nadobudnutie platnosti a uplatňovanie“, vo štvrtom odseku stanovuje:

„Druhá a tretia časť s výnimkou článku 19, článku 34 ods. 1, článku 44 a článku 96 ods. 1, ako aj hlava I šiestej časti a články 169 až 181 sa uplatňujú od skončenia prechodného obdobia.“

DOS

- 15 Odôvodnenie 23 DOS znie takto:

„BERÚC DO ÚVAHY, že spoluprácou medzi Spojeným kráľovstvom a Úniou v oblasti predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania trestných činov, ako aj výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu sa umožní posilnenie bezpečnosti Spojeného kráľovstva a Únie.“

- 16 Článok 1 tejto dohody, nazvaný „Účel“, stanovuje:

„Touto dohodou sa stanovuje základ širokého partnerstva medzi zmluvnými stranami v priestore prosperity a dobrého susedstva, ktorý je charakterizovaný blízkymi a mierovými vzťahmi založenými na spolupráci, v rámci ktorého sa rešpektuje nezávislosť a zvrchovanosť zmluvných strán.“

- 17 Článok 2 dohody, nazvaný „Doplnkové dohody“, stanovuje:

„1. Ak Únia a Spojené kráľovstvo uzavru medzi sebou iné dvojstranné dohody, takéto dohody budú predstavovať doplnkové dohody k tejto dohode, pokiaľ to v daných dohodách nie je uvedené inak. Takéto doplnkové dohody tvoria neoddeliteľnú súčasť celkových dvojstranných vzťahov, ktoré sa riadia touto dohodou, ako aj súčasť celkového rámca.

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj na:

- a) dohody medzi Úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Spojeným kráľovstvom na druhej strane a
- b) dohody medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom na druhej strane.“

- 18 Článok 6 DOS, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, v odseku 1 písm. g) stanovuje, že „prechodné obdobie“ na účely uplatňovania tejto dohody je prechodné obdobie stanovené v článku 126 dohody o vystúpení.

- 19 Tretia časť DOS, nazvaná „Spolupráca v oblasti presadzovania práva a justičná spolupráca v trestných veciach“, obsahuje okrem iného hlavu VII, nazvanú „Odovzdávanie osôb“, v ktorej sa nachádzajú články 596 až 632 tejto dohody.

- 20 Článok 596 dohody, nazvaný „Cieľ“, stanovuje:

„Cieľom tejto hlavy je zabezpečiť, aby bol systém vydávania osôb medzi členskými štátmi na jednej strane a Spojeným kráľovstvom na strane druhej založený na mechanizme odovzdania osoby podľa zatýkacieho rozkazu v súlade s podmienkami tejto hlavy.“

- 21 Článok 632 tejto dohody, nazvaný „Uplatňovanie na existujúce európske zatýkacie rozkazy“, stanovuje:

„Táto hlava sa uplatňuje na európske zatýkacie rozkazy vydané v súlade s rámcovým rozhodnutím [2002/584] zo strany štátu pred skončením prechodného obdobia, ak vyžiadaná osoba nebola zatknutá na účely jeho vykonania pred skončením prechodného obdobia.“

Írske právo

- 22 Prostredníctvom European Arrest Warrant Act 2003 (zákon o európskom zatykači z roku 2003) bolo do írskeho právneho poriadku prebraté rámcové rozhodnutie 2002/584. Článok 3 tohto zákona umožňuje ministrovi zahraničných vecí určiť nariadením na účely uvedeného zákona príslušný členský štát, ktorý na základe svojho vnútroštátneho práva vykonal uvedené rámcové rozhodnutie. Prostredníctvom European Arrest Warrant Act, 2003 (Designated Member States) Order 2004 [nariadenie z roku 2004 o zákone o európskom zatykači z roku 2003 (určené členské štáty)] bolo Spojené kráľovstvo určené na účely článku 3 zákona o európskom zatykači z roku 2003.
- 23 Podľa European Arrest Warrant (Application to Third Countries amendment) and Extradition (Amendment) Act 2012 [zákon z roku 2012 o európskom zatykači (zmena, pokiaľ ide o uplatnenie na tretie krajiny) a odovzdávaní osôb (zmena)] môže minister zahraničných vecí nariadiť uplatnenie zákona o európskom zatykači z roku 2003 na tretiu krajinu, pokiaľ je splnená podmienka jeho článku 2 ods. 3, a to že táto tretia krajina a Únia majú uzavretú platnú dohodu o odovzdávaní požadovaných osôb na účely stíhania alebo trestov.
- 24 Pokiaľ ide o európske zatykače vydané súdnym orgánom Spojeného kráľovstva, na účely vykonávania ustanovení dohody o vystúpení, ktoré sa týkajú pokračovania v uplatňovaní rámcového rozhodnutia 2002/584 počas prechodného obdobia, na jednej strane a ustanovenia DOS, ktoré upravuje uplatňovanie mechanizmu odovzdávania osôb zavedeného hlavou VII tretej časti DOS na určité európske zatykače vydané pred uplynutím tohto prechodného obdobia, na druhej strane, Írsko postupne prijalo tieto právne predpisy:
- European Arrest Warrant Act 2003 (Designated Member State) (Amendment) Order 2020 [nariadenie z roku 2020, ktorým sa mení zákon o európskom zatykači z roku 2003 (určený členský štát)] a Withdrawal of the United Kingdom from the European Union (Consequential Provisions) Act 2019 [zákon z roku 2019 o vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie (následné ustanovenia)], ktoré sa týkajú európskych zatykačov vydaných pred uplynutím prechodného obdobia na osoby zadržané pred uplynutím tohto obdobia,
  - European Arrest Warrant (Application to Third Countries) (United Kingdom) Order 2020 [nariadenie z roku 2020 o európskom zatykači (uplatňovanie na tretie krajiny) (Spojené kráľovstvo)], ktoré sa týka európskych zatykačov vydaných pred uplynutím prechodného obdobia na osoby, ktoré ešte neboli zadržané pred uplynutím tohto obdobia.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 25 Dňa 9. septembra 2020 bol SD zadržaný v Írsku na základe európskeho zatykača vydaného súdnymi orgánmi Spojeného kráľovstva 20. marca 2020 na účely výkonu trestu odňatia slobody na osem rokov. SN bol zas zadržaný v Írsku 25. februára 2021 na základe európskeho zatykača

vydaného tými istými orgánmi 5. októbra 2020 na účely trestného stíhania. Dotknuté osoby boli vzaté do preventívnej väzby v Írsku, kým nebude rozhodnuté o ich odovzdaní orgánom Spojeného kráľovstva, a v súčasnosti sú vo väzbe.

- 26 Dňa 16. februára 2021 a 5. marca 2021 podali SD a SN na High Court (Vrchný súd, Írsko) návrhy na prešetrovanie, ktorými v podstate namietajú nezákonnosť svojho vzatia do väzby, pričom tvrdia, že Írsko nemôže uplatňovať režim európskeho zatykača vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu. Uvedený súd najprv konštatoval, že dotknuté osoby boli vzaté do väzby v súlade so zákonom, a následne odmietol nariadiť ich prepustenie na slobodu. Dotknuté osoby preto podali na vnútroštátny súd dve samostatné odvolania.
- 27 Podľa vnútroštátneho súdu sa zákon o európskom zatykači z roku 2003, ktorým bolo do írskoho práva prebraté rámcové rozhodnutie 2002/584, má uplatňovať vo vzťahu k tretím krajinám, pokiaľ tieto tretie krajiny majú s Úniou uzavretú platnú dohodu o odovzdávaní požadovaných osôb na účely stíhania alebo trestov. Aby sa však tento právny predpis uplatnil, predmetná dohoda musí byť pre Írsko záväzná.
- 28 Takže pokiaľ ustanovenia dohody o vystúpení a DOS, ktoré sa týkajú režimu európskeho zatykača, nie sú pre Írsko záväzné, vnútroštátne opatrenia upravujúce zachovanie tohto režimu vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu sú neplatné, a teda zotrvávanie dotknutých osôb vo väzbe je protizákonné. Zákonosť ich väzby teda závisí od toho, či dohoda o vystúpení a DOS právoplatne zaväzujú Írsko, čo nemusí byť pravdou, keďže obsahujú opatrenia patriace do pôsobnosti PSBS, z ktorého je Írsko vyňaté na základe protokolu (č. 21).
- 29 SN a SD sa domnievajú, že článok 50 ZEÚ ani článok 217 ZFEÚ, ktoré sú právnymi základmi dohody o vystúpení a DOS, nemôžu byť základom na to, aby boli do týchto dohôd zahrnuté opatrenia patriace do pôsobnosti PSBS. Pre každú z týchto dohôd mal byť použitý aj článok 82 ods. 1 druhý pododsek písm. d) ZFEÚ, pričom na základe vloženia tohto ustanovenia do právneho základu uvedených dohôd sa môže uplatniť protokol (č. 21).
- 30 Vnútroštátny súd však poukazuje na to, že Írsko sa pripojilo k rámcovému rozhodnutiu 2002/584 v čase, keď bolo Spojené kráľovstvo neoddeliteľnou súčasťou systému, ktorý ním bol zavedený. Príslušné ustanovenia dohody o vystúpení a DOS teda neukladajú Írsku nové povinnosti, ale stanovujú skôr pokračovanie uplatňovania existujúcich záväzkov. Obe dohody navyše zaväzujú Spojené kráľovstvo a Úniu z hľadiska medzinárodného práva.
- 31 Za týchto okolností sa Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„So zreteľom na skutočnosť, že Írsko má výhodu zachovania suverenity v rámci [PSBS], s výhradou práva Írska rozhodnúť sa pre opatrenia prijaté Úniou v tejto oblasti podľa hlavy V tretej časti ZFEÚ;

so zreteľom na skutočnosť, že hmotnoprávnym základom [dohody o vystúpení] (a rozhodnutia o jej uzavretí) je článok 50 ZEÚ;

so zreteľom na skutočnosť, že uvedeným hmotnoprávnym základom [DOS] (a rozhodnutia o jej uzavretí) je článok 217 ZFEÚ; a

so zreteľom na skutočnosť, že z toho vyplýva, že sa nevychádzalo z toho, že by sa od Írska vyžadovalo alebo mu bolo umožnené právo voľby („opt in“), takže také právo voľby („opt in“) nebolo uplatnené:

- [1.] Môžu byť ustanovenia dohody o vystúpení, ktoré stanovujú pokračovanie režimu európskeho zatykača (EZ) pre Spojené kráľovstvo počas prechodného obdobia stanoveného v tejto dohode, považované za záväzné pre Írsko so zreteľom na význam ich obsahu v rámci [PSBS]?
- [2.] Môžu byť ustanovenia [DOS], ktoré stanovujú pokračovanie režimu [EZ] pre Spojené kráľovstvo po uplynutí prechodného obdobia, považované za záväzné pre Írsko so zreteľom na význam ich obsahu v rámci [PSBS]?“

O naliehavom prejudiciálnom konaní

- 32 Vnútroštátny súd požiadal o uplatnenie naliehavého prejudiciálneho konania upraveného v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a subsidiárne o uplatnenie skráteného konania upraveného v článku 105 rokovacieho poriadku. Na podporu svojho návrhu poukazuje najmä na to, že SN a SD sú v súčasnosti zbavení osobnej slobody, kým sa nerozhodne o ich odovzdaní orgánom Spojeného kráľovstva.
- 33 Po prvé treba poukázať na to, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa v podstate týka toho, či má Írsko vykonať európske zatykače vydané na základe rámcového rozhodnutia 2002/584, ktoré patrí do oblastí, na ktoré sa vzťahuje hlava V tretej časti Zmluvy FEÚ súvisiaca s PSBS. V dôsledku toho je možné prejednať ho v naliehavom prejudiciálnom konaní.
- 34 Po druhé treba podľa judikatúry Súdneho dvora zohľadniť skutočnosť, že osoba dotknutá v spore vo veci samej je v súčasnosti pozbavená slobody a jej ponechanie vo väzbe závisí od vyriešenia sporu vo veci samej [rozsudky zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu, ktorý vydal zatykač), C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, bod 28 a citovaná judikatúra, ako aj z 26. októbra 2021, Openbaar Ministerie (Právo byť vypočutý vykonávajúcim súdnym orgánom), C-428/21 PPU a C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, bod 32].
- 35 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však vyplýva, že SN a SD sú v súčasnosti vo väzbe. Okrem toho vzhľadom na vysvetlenia vnútroštátneho súdu zhrnuté v bode 28 tohto rozsudku ich zotrvanie vo väzbe v Írsku závisí od rozhodnutia Súdneho dvora v tejto veci, lebo v závislosti od jeho odpovede budú SN a SD prepustení na slobodu alebo vydaní orgánom Spojeného kráľovstva.
- 36 Za týchto podmienok sa prvá komora Súdneho dvora 17. augusta 2021 na návrh sudcu spravodajcu po vypočutí generálnej advokátky rozhodla vyhovieť žiadosti vnútroštátneho súdu, aby bol tento návrh prejednaný v naliehavom prejudiciálnom konaní.
- 37 Ďalej rozhodla o postúpení tejto veci Súdnemu dvoru na účely jej pridelenia veľkej komore.

O prejudiciálnych otázkach

- 38 Vnútroštátny súd sa svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či sú pre Írsko záväzné na jednej strane ustanovenia dohody o vystúpení, ktoré upravujú zachovanie režimu európskeho zatykača vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu počas prechodného obdobia, a na druhej strane ustanovenie DOS, ktoré upravuje uplatňovanie režimu odovzdávania osôb zavedeného

v hlave VII tretej časti DOS na európske zatykače vydané pred koncom tohto prechodného obdobia na osoby, ktoré ešte na základe takých zatykačov neboli zadržané pred uplynutím tohto obdobia.

- 39 Na úvod treba zdôrazniť, že vnútroštátny súd neuvádza konkrétne ustanovenia týchto dohôd, na základe ktorých majú byť vykonané európske zatykače, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej. Táto skutočnosť však nebráni tomu, aby Súdny dvor poskytol vnútroštátnemu súdu všetky prvky výkladu, ktoré môžu byť užitočné na rozhodnutie veci, ktorú prejednáva, či už na ne v predložených otázkach odkázal alebo nie. V tejto súvislosti prináleží Súdnemu dvoru získať zo všetkých informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania, prvky práva Únie, ktoré si vyžadujú výklad so zreteľom na predmet sporu (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. marca 2017, X a X, C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, bod 39, ako aj zo 17. júna 2021, Simonsen & Weel, C-23/20, EU:C:2021:490, bod 81).
- 40 V prejednávanej veci zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že položené otázky sa týkajú článku 62 ods. 1 písm. b) dohody o vystúpení v spojení s jej článkom 185 štvrtým odsekom na jednej strane, ako aj článku 632 DOS na druhej strane.
- 41 Článok 62 ods. 1 písm. b) a článok 185 štvrtý odsek dohody o vystúpení totiž stanovujú zachovanie povinnosti vykonávať po skončení prechodného obdobia európske zatykače vydané v súlade s rámcovým rozhodnutím 2002/584, pokiaľ bola požadovaná osoba zadržaná pred koncom tohto obdobia, ktorým bol podľa článku 126 tejto dohody 31. december 2020.
- 42 Pokiaľ ide o článok 632 DOS, stanovuje, že európske zatykače vydané na základe tohto rámcového rozhodnutia pred skončením prechodného obdobia sa vykonávajú v súlade s režimom odovzdávania osôb upraveným v hlave VII tretej časti tejto dohody, ak požadovaná osoba nebola zadržaná na účely výkonu európskeho zatykača pred koncom tohto obdobia.
- 43 Takže konkrétne v súvislosti s článkom 62 ods. 1 písm. b) dohody o vystúpení v spojení s jej článkom 185 štvrtým odsekom na jednej strane a s článkom 632 DOS na druhej strane je potrebné preskúmať, či ich zahrnutie do prvej a druhej dohody malo viesť k uplatniteľnosti protokolu (č. 21), čo by znamenalo, že tieto ustanovenia sa na Írsko v zásade neuplatnia, pričom však nebude dotknutá možnosť podieľať sa na opatreniach podľa tretej časti hlavy V Zmluvy FEÚ, ktorú tento protokol dáva uvedenému členskému štátu.
- 44 Za týchto okolností a vzhľadom na vysvetlenia, ktoré uviedol vnútroštátny súd v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, treba konštatovať, že uvedený súd sa svoji otázkami Súdneho dvora pýta, či sa majú článok 50 ZEÚ, článok 217 ZFEÚ a protokol (č. 21) vykladať v tom zmysle, že Írsko je viazané článkom 62 ods. 1 písm. b) dohody o vystúpení v spojení s jej článkom 185 štvrtým odsekom, ako aj článkom 632 DOS.
- 45 V tomto smere treba pripomenúť, že podľa protokolu (č. 21) sa Írsko nezúčastňuje na prijímaní navrhnutých opatrení, ktoré patria pod tretiu časť hlavy V ZFEÚ, v Rade a nijaké opatrenie prijaté na základe tejto hlavy a nijaké ustanovenie medzinárodnej dohody uzatvorenej Úniou na základe tejto hlavy nie je pre Írsko záväzné ani sa vo vzťahu k nemu neuplatňuje, pokiaľ sa Írsko nerozhodne, že sa bude podieľať na prijímaní takých opatrení alebo že ich akceptuje.

- 46 Dohoda o vystúpení a DOS však neboli uzatvorené na základe uvedenej hlavy, ale na základe článku 50 ods. 2 ZEÚ a článku 217 ZFEÚ. Preto je potrebné určiť, či boli tieto právne základy samy osebe vhodným základom na to, aby boli na jednej strane do dohody o vystúpení vložené ustanovenia o pokračovaní uplatňovania rámcového rozhodnutia 2002/584 na európske zatykače vydané Spojeným kráľovstvom, a na druhej strane na to, aby bolo do DOS vložené ustanovenie o uplatňovaní režimu odovzdávania osôb zavedeného v hlave VII tretej časti uvedenej dohody na európske zatykače vydané pred uplynutím prechodného obdobia na osoby, ktoré ešte na základe takých zatykačov neboli zadržané pred skončením tohto obdobia, alebo či, ako tvrdia SD a SN, mal byť súčasťou hmotnoprávneho základu pri uzavretí týchto dohôd aj článok 82 ods. 1 druhý pododsek písm. d) ZFEÚ, v dôsledku čoho by sa uplatnil protokol (č. 21).
- 47 Práve právny základ aktu, ktorého vhodnosť sa posudzuje na základe objektívnych skutočností, akými sú jeho cieľ a obsah, totiž určuje prípadne uplatniteľné protokoly, a nie naopak (rozsudok z 22. októbra 2013, Komisia/Rada, C-137/12, EU:C:2013:675, bod 74).
- 48 Pokiaľ ide po prvé o článok 50 ZEÚ, ktorý je právnym základom dohody o vystúpení, z jeho odsekov 2 a 3 vyplýva, že upravuje postup vystúpenia, ktorý zahŕňa v prvom rade Európskej rade adresované oznámenie úmyslu vystúpiť z Únie, v druhom rade dojednanie a uzavretie dohody, ktorá stanoví spôsob vystúpenia s prihliadnutím na budúce vzťahy medzi dotknutým štátom a Úniou, a v treťom rade vlastné vystúpenie z Únie ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo v prípade, že sa tak nestane, dva roky po oznámení Európskej rade, pokiaľ tá jednomyselne nerozhodne o predĺžení tejto lehoty po dohode s dotknutým členským štátom (rozsudok z 10. decembra 2018, Wightman a i., C-621/18, EU:C:2018:999, bod 51 ako aj citovaná judikatúra).
- 49 Z toho vyplýva, že článok 50 ZEÚ sleduje dvojaký cieľ, a to jednak zakotviť zvrchované právo členského štátu vystúpiť z Únie a jednak stanoviť postup, ktorého účelom je umožniť, aby sa takéto vystúpenie uskutočnilo náležitým spôsobom (rozsudok z 10. decembra 2018, Wightman a i., C-621/18, EU:C:2018:999, bod 56).
- 50 Práve s cieľom účinne dosiahnuť posledný uvedený cieľ článok 50 ods. 2 ZEÚ priznáva Únii výlučnú právomoc na dojednanie a uzavretie dohody, ktorá stanoví spôsob vystúpenia, pričom táto dohoda má upraviť vo všetkých oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti Zmlúv, všetky otázky týkajúce sa odlúčenia medzi Úniou a štátom, ktorý z nej vystupuje.
- 51 Práve na základe tejto právomoci mohla teda Únia dojednať a uzavrieť dohodu o vystúpení, ktorá okrem iného v rámci vzťahov so Spojeným kráľovstvom stanovuje, že sa bude naďalej uplatňovať významná časť *acquis* Únie, aby sa znížila neistota a v rámci možností sa obmedzili na minimum narušenia spôsobené tým, že dňom vystúpenia sa Zmluvy prestanú uplatňovať na vystupujúci štát, ako vyplýva z bodu 4 usmernení, ktoré prijala Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí z 29. apríla 2017 v nadväznosti na oznámenie Spojeného kráľovstva na základe článku 50 ZEÚ.
- 52 Predovšetkým článok 127 dohody o vystúpení znie tak, že pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, právo Únie, ktorého súčasťou je rámcové rozhodnutie 2002/584, sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve počas prechodného obdobia. Podľa článku 185 štvrtého odseku uvedenej dohody sa okrem toho toto rámcové rozhodnutie vo vzťahoch so Spojeným kráľovstvom uplatní na situácie uvedené v článku 62 ods. 1 písm. b) tejto dohody.
- 53 Navyše ako vysvetlila generálna advokátka v bodoch 52 a 53 svojich návrhov, postup uzatvárania medzinárodných dohôd podľa článku 218 ZFEÚ sa môže ukázať ako nezlučiteľný s postupom upraveným v článku 50 ods. 2 a 4 ZEÚ napríklad v dôsledku toho, že podľa článku 218 ZFEÚ

Rada uzatvára dohodu jednomyselne, a nie, ako je to v prípade uzatvorenia dohody o vystúpení, kvalifikovanou väčšinou, na ktorej sa navyše nezúčastňuje zástupca členského štátu, ktorý vystupuje z Únie.

- 54 Keďže však má dohoda o vystúpení obsahovať všetky oblasti a otázky uvedené v bode 50 tohto rozsudku a keďže nie je možné k článku 50 ods. 2 ZEÚ pripojiť právne základy upravujúce postupy, ktoré nie sú zlučiteľné s postupom stanoveným v odsekoch 2 a 4 tohto článku [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Rada (Dohoda s Arménskom), C-180/20, EU:C:2021:658, bod 34 a citovanú judikatúru], treba z toho vyvodiť, že jedine článok 50 ZEÚ ako samostatný právny základ nezávislý od akéhokoľvek iného právneho základu stanoveného v Zmluvách môže v dohode o vystúpení zaručiť súdržné zaobchádzanie so všetkými oblasťami patriacimi do pôsobnosti uvedených Zmlúv, čo zabezpečí hladký priebeh vystúpenia.
- 55 Ďalej treba spresniť, že článok 62 ods. 1 písm. b) dohody o vystúpení sa týka opatrení, ktoré boli záväzné na území Írska pred dátumom vstupu tejto dohody do platnosti. Pripojenie článku 82 ods. 1 druhého pododseku písm. d) ZFEÚ k hmotnoprávnemu základu dohody o vystúpení by však mohlo vyvolať neistotu, lebo v dôsledku uplatniteľnosti protokolu (č. 21), ktorá by z neho vyplynula, by sa s Írskom, ktoré sa rozhodlo, že bude viazané systémom európskeho zatykača aj vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu, zaobchádzalo tak, ako keby sa na ňom nikdy nezúčastňovalo. Taká situácia by bola sotva zlučiteľná s cieľom znížiť neistotu a obmedziť narušenia na účely hladkého priebehu vystúpenia, ktorý je uvedený v bode 51 tohto rozsudku.
- 56 Keďže teda článok 50 ods. 2 ZEÚ predstavuje jediný vhodný právny základ na uzavretie dohody o vystúpení, ustanovenia protokolu (č. 21) sa v tomto kontexte nemohli uplatniť.
- 57 Pokiaľ ide o druhé o článok 217 ZFEÚ, ktorý je právnym základom DOS, Súdny dvor už rozhodol, že priznáva Únii právomoc na to, aby zaistila splnenie svojich záväzkov voči tretím štátom vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Zmluva FEÚ (rozsudok z 18. decembra 2014, Spojené kráľovstvo/Rada, C-81/13, EU:C:2014:2449, bod 61 a citovaná judikatúra).
- 58 Dohody uzavreté na základe tohto ustanovenia teda môžu obsahovať pravidlá týkajúce sa všetkých oblastí, ktoré patria do právomoci Únie. Keďže však Únia má na základe článku 4 ods. 2 písm. j) ZFEÚ spoločnú právomoc, pokiaľ ide o hlavu V tretiu časť Zmluvy FEÚ, opatrenia patriace do tejto oblasti právomoci môžu byť zahrnuté do takej dohody o pridružení založenej na článku 217 ZFEÚ, akou je DOS.
- 59 Keďže je nesporné, že mechanizmus odovzdávania osôb zavedený v hlave VII tretej časti DOS, ktorý sa vzťahuje na európske zatykače uvedené v článku 632 tejto dohody, skutočne patrí do tejto oblasti právomoci, je potrebné preskúmať, či si zahrnutie takého mechanizmu do dohody o pridružení vyžaduje aj pridanie špecifického právneho základu, akým je článok 82 ods. 1 druhý pododsek písm. d) ZFEÚ.
- 60 Je pravda, že Súdny dvor v tomto smere rozhodol, že Rada môže na základe článku 217 ZFEÚ prijať akt v rámci dohody o pridružení len pod podmienkou, že tento akt sa vzťahuje na oblasť osobitnej právomoci Únie a tiež spočíva na právnom základe zodpovedajúcom tejto oblasti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 2014, Spojené kráľovstvo/Rada, C-81/13, EU:C:2014:2449, bod 62).

- 61 Táto požiadavka však bola formulovaná vo veci, v ktorej nešlo o uzavretie dohody o pridružení, ale o prijatie rozhodnutia o stanovisku, ktoré sa má prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného takou dohodou. Ako však zdôraznila generálna advokátka v bode 70 svojich návrhov, práve v tomto konkrétnom kontexte, t. j. v kontexte rozhodnutia prijatého podľa článku 218 ods. 8 a 9 ZFEÚ kvalifikovanou väčšinou bez účasti Európskeho parlamentu, by bolo pridanie osobitného právneho základu potrebné na to, aby sa zaručilo, že sa nebudú obchádzať prípadné prísnejšie procesné požiadavky v danej oblasti.
- 62 Keďže sa však uzatvorenie takej dohody, akou je DOS, netýka len jednej špecifickej oblasti činnosti, ale, naopak, širokej škály oblastí právomoci Únie s cieľom realizovať pridružení medzi Úniou a tretím štátom, a keďže na také uzavretie je v každom prípade v súlade s článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom i) a s článkom 218 ods. 8 druhým pododsekom prvou vetou ZFEÚ potrebné jednomyselné hlasovanie, ako aj schválenie Európskeho parlamentu, v súvislosti s takým uzavretím neexistuje riziko obchádzania prísnejších procesných požiadaviek.
- 63 Je potrebné uviesť aj to, že potrebu pridať osobitný právny základ patriaci do pôsobnosti hlavy V tretej časti Zmluvy FEÚ k právnym základom ustanovení dohody o pridružení, ktoré patria do oblasti právomoci Únie, na ktorú sa táto hlava vzťahuje, nemožno odvodiť ani z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej ak sa výnimočne preukáže, že akt naraz sleduje viacero cieľov alebo obsahuje viac zložiek, ktoré sú nerozlučne spojené, a to bez toho, aby jeden cieľ alebo jedna zložka boli doplňujúcimi oproti ostatným, sa takéto opatrenie musí zakladať na rôznych príslušných právnych základoch [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Rada (Dohoda s Arménskom), C-180/20, EU:C:2021:658, bod 34 a citovanú judikatúru].
- 64 V tejto súvislosti Súdny dvor v oblasti dohôd o rozvojovej spolupráci rozhodol, že požiadavka, aby sa taká dohoda zakladala aj na inom ustanovení, než je jej všeobecný právny základ, vždy keď sa týka niektorej konkrétnej záležitosti, by v praxi spôsobila, že by právomoc a postup stanovené v tomto právnom základe stratili svoj zmysel [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Rada (Dohoda s Arménskom), C-180/20, EU:C:2021:658, bod 51 a citovanú judikatúru].
- 65 Tieto úvahy sa analogicky uplatnia aj na dohody o pridružení, ktorých ciele sú koncipované široko v tom zmysle, že opatrenia potrebné na ich sledovanie sa týkajú širokej škály oblastí právomoci Únie.
- 66 Práve to je prípad DOS, lebo ako zdôraznila Rada vo svojich pripomienkach, aby sa medzi stranami dohody zaručila spravodlivá rovnováha práv a povinností, ako aj jednota 27 členských štátov, DOS musela mať dostatočne širokú pôsobnosť.
- 67 Vzhľadom na širokú pôsobnosť DOS, súvislosti jej prijatia a jednoznačné vyhlásenia všetkých inštitúcií a členských štátov zapojených do rokovaní o vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie je teda zahrnutie ustanovení patriacich do pôsobnosti hlavy V tretej časti Zmluvy FEÚ do tejto dohody vedľa pravidiel a opatrení, ktoré patria do mnohých ďalších oblastí práva Únie, súčasťou všeobecného cieľa tejto dohody, ktorým je vytvoriť základ pre široké partnerstvo medzi zmluvnými stranami v priestore prosperity a dobrého susedstva, ktorý je charakterizovaný blízkymi a mierovými vzťahmi založenými na spolupráci a v rámci ktorého sa rešpektuje nezávislosť a zvrchovanosť zmluvných strán.

- 68 Práve k sledovaniu tohto cieľa prispieva mechanizmus odovzdávania osôb zavedený v DOS, keďže zmluvné strany v jej odôvodnení 23 uviedli, že ich spolupráca najmä v oblasti odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov, ako aj výkonu trestných sankcií umožní posilnenie bezpečnosti Spojeného kráľovstva a Únie. Z toho vyplýva, že DOS nemožno chápať tak, že sleduje viacero cieľov alebo má viacero zložiek v zmysle judikatúry uvedenej v bode 63 tohto rozsudku.
- 69 V dôsledku toho pravidlá týkajúce sa odovzdávania osôb na základe zatykača, ktoré obsahuje DOS, najmä jej článok 632, ktorý sa týka uplatňovania týchto pravidiel na existujúce európske zatykače, mohli byť do tejto dohody zahrnuté len na základe článku 217 ZFEÚ a ustanovenia protokolu (č. 21) sa na ne nepoužijú.
- 70 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 50 ZEÚ, článok 217 ZFEÚ a protokol (č. 21) sa majú vykladať v tom zmysle, že Írsko je viazané článkom 62 ods. 1 písm. b) dohody o vystúpení v spojení s jej článkom 185 štvrtým odsekom, ako aj článkom 632 DOS.

O trovách

- 71 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 50 ZEÚ, článok 217 ZFEÚ a protokol (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, pripojený k Zmluvám EÚ a FEÚ, sa majú vykladať v tom zmysle, že Írsko je viazané článkom 62 ods. 1 písm. b) Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v spojení s jej článkom 185 štvrtým odsekom, ako aj článkom 632 Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej.

Podpisy